

30 КОРИСНИХ ПОРАД ТИМ, ХТО ХОЧЕ ОТРИМУВАТИ ЗНАННЯ

Автор:

Мухаммад ібн Саліх аль-Мунаджид

Переклад з арабської:

Андрій Шистєров

В ім'я Аллага Милостивого, Милосердного.

ПЕРЕДМОВА

Хвала Аллагу, Господу світів. Мир та благословення Посланцю Аллага. У цій книзі Ви познайомитесь із корисними порадами тим, хто хоче отримувати знання. Я прошу Всевишнього Аллага, щоб зробив цю книгу корисною та винагородив найкращим кожного, хто взяв участь у її виданні та розповсюдженні.

1. ЖИТТЯ СЕРДЕЦЬ - У ШАРІАТСЬКИХ ЗНАННЯХ

Шаріатські знання є життям сердець, світлом очей, садом розуму та правильним шляхом, який освітлює собою сферу поклоніння та взаємин. Шаріатські знання є тим критерієм, за яким людина може оцінити звершені поклоніння, висловлені слова, зроблені вчинки та всі інші свої справи. Тільки за допомогою шаріатських знань людина може відрізнити істину від брехні, оману від прямого шляху, щирість від лицемірства, а релігію Аллага від інших релігій.

2. ПОТРЕБА У ШАРІАТСЬКИХ ЗНАННЯХ

Імам Ахмад (хай змилується над ним Аллаг) сказав: «Люди мають більшу потребу у знаннях, ніж в їжі та напоях. Адже людина їсть та п'є лише

декілька разів на добу, а в знаннях вона має потребу при кожному своєму подисі»¹. Поет сказав:

*Знання – це найприємніше й найдорожче,
Що колись чули вуха
Та що колись могли вимовити губи.
Знання є найшляхетнішою метою,
А той, хто вивчає їх тільки заради Аллага,
Є найгіднішою людиною.*

3. ЗНАННЯ Є СПАДЩИНОЮ ПРОРОКІВ

У хадісі йдеться: «Воістину, вчені є спадкоємцями пророків, пророки ж не залишили у спадок ані динарів, ані диргемів, але залишили у спадок тільки знання. Хто отримав його, тому дістався великий уділ»².

¹ Ібн аль-Кайїм, «Міфтах Дар ас-Са'ада» (1/61).

² Абу Дауд (3641), ат-Тірмізі (2682), Ібн Маджаг (223). Аль-Албані назвав хадіс достовірним.

Великий вчений Ібн аль-Кайїм (хай змилується над ним Аллаг) сказав: «Цей хадіс є найяскравішим свідченням гідності вчених. Адже пророки є кращими створіннями Аллага, а їхні спадкоємці є кращими людьми після них.

Спадщина людини обов'язково перейде до її спадкоємців. Після смерті посланців Всевишнього не існує інших людей, крім вчених, які б займалися доведенням божественного послання до людей. Отже, вчені більше за інших гідні називатися спадкоємцями пророків.

Спадщину отримують найближчі люди. І цей факт звертає увагу на те, що вчені є найближчими до пророків людьми»³.

4. ЗНАННЯ - ЦЕ ШЛЯХ ДО РАЮ

Пророк (мир йому та благословення Аллага) сказав: «Тому, хто вступив на якийсь шлях, бажаючи

³ Ібн аль-Кайїм, «Міфтах Дар ас-Са'ада» (1/66).

знайти на ньому знання, Аллаг полегшить шлях до Раю»⁴.

Великий вчений Ібн аль-Кайїм (хай змилується над ним Аллаг) сказав: «Шлях, по якому шукач знань слідує до Раю, є відплатою за те, що в мирському житті він послідував шляхом отримання знань, які ведуть до вдоволення Аллага»⁵.

5. АЛЛАГ БЛАГОСЛОВЛЯЄ ТОГО, ХТО ВЧИТЬ ЛЮДЕЙ ДОБРУ

Всевишній Аллаг благословляє того, хто навчає людей добру. А також ангели, мешканці небес і землі підносять свої молитви за нього. У хадісі йдеться: «Воістину, Аллаг, Його ангели, мешканці небес і землі, і навіть мураха в мурашнику й кит у морі прохають про благословення для того, хто навчає людей добру»⁶.

⁴ Муслім (2699).

⁵ Ібн аль-Кайїм, «Міфтах Дар ас-Са'ада» (1/36). З невеликими скороченнями.

⁶ Ат-Тірмізі (2685). Аль-Албані назвав хадіс достовірним.

Коли хтось вчить людей добру, це стає причиною їх порятунку, досягнення ними щастя та очищення їхніх душ. За це добро Всевишній Аллаг винагородить людину більшим добром. Він зробить так, що ангели та мешканці землі звертатимуться до Нього із благаннями за таку людину. Й це стане причиною її порятунку, набуття нею щастя та успіху.

Добрий вчитель знайомить людей із закономірностями релігії їх Господа, навчає їх Його прекрасним іменам та піднесеним атрибутам. В подяку за це Всевишній Аллаг зробить так, що мешканці небес і землі звертатимуться до Нього із благанням за таку доброго вчителя. Це буде хорошим згадуванням, честю та проявом похвали як на небесах, так і на землі»⁷.

⁷ Ібн аль-Кайїм, «Міфтах Дар ас-Са'ада» (1/63).

6. АНГЕЛИ СХИЛЯЮТЬ СВОЇ КРИЛА ПЕРЕД ШУКАЧЕМ ЗНАНЬ

Пророк (мир йому та благословення Аллага) сказав: «Ангели неодмінно схилитимуть свої крила перед шукачем знань, висловлюючи своє вдоволення тим, що він робить, І, воістину, прощення для знаючого неодмінно проситимуть мешканці небес й землі, і навіть кити у морі! Якщо ж казати про переваги знаючого над тим, хто поклоняється, то вона подібна перевазі місяця над іншими небесними світилами»⁸.

Якби у шукача знання не було іншої чесноти, окрім вищезгаданого великого спадку, то і цього було б достатньо. Адже «ангели неодмінно схилитимуть свої крила перед шукачем знань, висловлюючи своє вдоволення, повагу та шану спадщині пророцтва, яку отримує шукач знань. Факт того, що ангели схиляють свої крила перед

⁸ Абу Дауд (3641), ат-Тірмізі (2682), Ібн Маджаг (223). Аль-Албані назвав хадіс достовірним.

шукачем знань, вказує на прояв їх любові. Така людина отримує знання, на яких ґрунтується життя й порятунок»⁹.

Тому аль-Фудейль ібн Іяд (хай змилюється над ним Аллаг) казав: «Вчений, який звершує справи відповідно до своїх знань і навчає їм інших людей, буде названий «великим» в Царстві Небесному»¹⁰.

7. ЗНАННЯ ДОЗВОЛЯЮТЬ ЛЮДИНІ БУТИ СЕРЕД ТИХ, ХТО ЗАСВІДЧИВ ІСТИНУ

Всевишній Аллаг в Корані сказав:

شهد الله أنه لا إله إلا هو والملائكة وأولو العلم قائما بالقسط

Засвідчив Аллаг, що немає божества, гідного поклоніння, крім Нього; [засвідчили] ангели й обдаровані знанням.

(Сура «Аль Імран», аят 18)

⁹ Ібн аль-Кайїм, «Міфтах Дар ас-Са'ада» (1/36).

¹⁰ Ат-Тірмізі (5/50).

Великий вчений аль-Куртубі (хай змилується над ним Аллаг) писав: «У цьому аяті міститься доказ достоїнства вчених та отримання знань. Якби був хтось гідніший за вчених, то Всевишній Аллаг згадав би їх разом із Самим Собою та ангелами, подібно до того, як Він згадав вчених»¹¹.

8. ЗБІЛЬШЕННЯ ЗНАНЬ

Якби існувало щось більш шляхетне, ніж знання, то Аллаг звелів би Своєму Посланцю (мир йому та благословення Аллага) просити збільшити саме це. Але Аллаг наказав Пророку (мир йому та благословення Аллага) просити збільшити знання, а не щось інше. Всевишній сказав:

وقل رب زدني علما

Скажи: «Господи, додай мені знання!»

(Сура «Та Га», аят 114)

Суф'ян ібн Уйена (хай змилується над ним Аллаг) сказав: «Пророк (мир йому та благословення

¹¹ «Тафсір аль-Куртубі» (4/41).

Аллага) аж до самої своєї смерті не переставав просити Аллага збільшити саме знання»¹².

9. КОРИСНІ ЗНАННЯ

Пророк (мир йому та благословення Аллага) просив у Аллага дарувати йому корисні знання. Одним із його благань були слова: «О Аллаг, допоможи мені отримати користь із того, чого Ти мене навчив; навчи мене тому, що виявиться корисним для мене і примнож мої знання»¹³.

Зазвичай після звершення ранкової молитви Пророк (мир йому та благословення Аллага) говорив: «О Аллаг! Я прохаю в Тебе корисного знання, благого спадку й таких справ, які будуть прийнятні»¹⁴.

Посланець Аллага (мир йому та благословення Аллага) просив у Аллага вберегти його від

¹² «Тафсір Ібн Касир» (5/319).

¹³ Ат-Тірмізі (3599), Ібн Маджаг (251). Аль-Албані назвав хадіс достовірним.

¹⁴ Ібн Маджаг (925). Аль-Албані назвав хадіс добрим.

непотрібних знань. Одним із його благань були слова: «О Аллаг, воістину, я вдаюся до Твого захисту від марного знання, і від серця, що не виявляє смирення, і від душі, яка не може насититися, і від благання, яке не буде почуте!»¹⁵.

Корисні знання – це ті знання, які знайомлять мусульманина із його Господом та релігією; допомагають зрозуміти Книгу Аллага та Сунну; очищають душу, спонукають до добрих справ та допомагають в питаннях мирського життя.

10. АЛЛАГ ДАРУЄ ВЧЕНИМ ПЕРЕВАГУ

Аллаг дарує вченим перевагу як у мирському, так і у вічному житті. Всевишній Аллаг сказав:

يرفع الله الذين آمنوا منكم والذين أوتوا العلم درجات

**Аллаг дарує перевагу тим серед вас, які увірували,
й тим, кому дано знання.**

(Сура «аль-Муджаділя», аят 11)

¹⁵ Муслім (2722).

Це означає, що «Аллаг дарує вченим винагороду у вічному житті та особливу гідність в мирському житті. Отже, Аллаг підносить віруючого над невіруючим, а знаючого – над незнаючим. Ібн Мас'уд (хай буде вдоволений ним Аллаг) сказав: «У цьому аяті Аллаг похвалив вчених. Слова «Аллаг дарує перевагу тим серед вас, які увірували, й тим, кому дано знання» вказує на ступені в релігії. Але за умови, що тим, кому було даровано знання, будуть діяти відповідно до цих знаннями»¹⁶.

Мав рацію поет, який сказав:

Знай, що знання – це найвищий ступінь,

Найгідніше надбання та найвеличніша гордість.

У хадісі сказано: «Воістину, одних людей Аллаг піднесе за допомогою цього Писання, а інших – принизить»¹⁷.

¹⁶ «Тафсір аль-Куртубі» (17/299).

¹⁷ Муслім (817).

11. ЗНАННЯ ЗАЛИШАЮТЬСЯ ПІСЛЯ СМЕРТІ ЛЮДИНИ

Знання є частиною корисних справ людини, за які людині навіть після її смерті продовжує записуватися винагорода, аж до Судного дня. Як вчитель, так і учень, отримують винагороду за поширення та отримання знань. У хадісі йдеться: «Коли людина вмирає, всі її справи припиняються за винятком трьох: безперервної милостині, знання, яким можуть користуватися інші люди, або праведних дітей, які стануть звертатися до Аллага із благаннями за неї»¹⁸.

Пророк (мир йому та благословення Аллага) сказав: «Тому, хто вкаже на якийсь добро, буде така сама винагорода, як і тому, хто звершить його»¹⁹.

В іншому хадісі йдеться: «Тому, хто закликатиме до правильного шляху, буде така винагорода, яка

¹⁸ Муслім (1631).

¹⁹ Муслім (1893).

дорівнює винагородам всіх тих, хто послідує за ним, що в жодному разі не зменшить їх власних винагород. А той, хто закликатиме до омани, понесе на собі тягар гріха, який дорівнюватиме за тяжкістю тягарю гріхів тих, хто послідує за ним, що в жодному разі не полегшить тяжкості їх власних гріхів»²⁰.

Всевишній Аллаг сказав:

اسألوا أهل الذكر إن كنتم لا تعلمون

Запитайте про це в людей Нагадування, якщо ви не знаєте.

(Сура «ан-Нахль», аят 43)

Всевишній Аллаг звелів запитувати знаючих людей «і звертатися до їхніх слів. Це буде вважатися свідченням з їх боку»²¹.

²⁰ Муслім (2674).

²¹ Ібн аль-Кайїм, «Міфтах Дар ас-Са'ада» (1/49).

12. АЛЛАГ ДАРУЄ РОЗУМІННЯ РЕЛІГІЇ ТОМУ, КОМУ БАЖАЄ ДОБРА

У хадісі йдеться: «Аллаг дарує розуміння релігії тому, кому бажає добра»²².

Кому Аллаг не дарує розуміння релігії, тому Він не бажає добра, а кому Аллаг дарує розуміння релігії, тому Він бажає добра. «Розуміння релігії», в даному контексті, це знання, які ведуть до звершення справ²³.

14. ШАРІАТСЬКІ ЗНАННЯ – ЦЕ НАУКИ КОРАНУ ТА СУННИ

Іслам спонукає до вивчення шаріатських знань, якими є знання Корану та Сунни. За це людині обіцяна винагорода від Аллага. До цього належать всі релігійні питання, в яких має потребу мусульманин протягом свого життя: починаючи зі

²² Аль-Бухарі (71), Муслім (1037).

²³ Ібн аль-Кайїм, «Міфтах Дар ас-Са'ада» (1/60).

сфери поклоніння й закінчуючи сферою взаємин. Знання про Всевишнього Аллага та Його атрибути, які детально розглядаються в науках тлумачення Корану (*тафсір*), єдинобожжя (*таухід*), висловлювання Пророка (мир йому та благословення Аллага) (*хадіс*) та ісламське право (*фікх*), також належать до шляхетних знань.

Все, що так чи інакше сприяє вивченню вищезгаданого, називається «допоміжними науками». До них належать науки, які вивчають арабську мову (*люга арабія*), основи ісламського права (*усуль аль-фікх*), термінологія хадіса (*мусталах аль-хадіс*) тощо.

15. ВИВЧЕННЯ ЗНАНЬ Є ОBOB'ЯЗКОМ

Вивчення ісламських знань загалом є обов'язком. У хадісі йдеться: «Вивчення знань є одним із обов'язків кожного мусульманина»²⁴.

²⁴ Ібн Маджаг (224). Імам Ахмад та інші ранні вчені назвали хадіс слабким, але деякі пізні вчені назвали його достовірним.

Існують категорії знань, вивчення яких є особистим обов'язком кожного мусульманина та мусульманки, а також існують категорії знань, вивчення яких є обов'язком, пов'язаним із достатністю. Великий вчений ан-Нававі (хай змилується над ним Аллаг) сказав: «Шаріатські знання поділяються на три категорії:

Перша категорія: особистий обов'язок. До цієї категорії належать знання, без яких повнолітній мусульманин не може виконати обов'язки, які на нього поклав Аллаг. До цих знань належить форма звершення ритуального омовіння (*вуду*), молитва (*саят*) й багато іншого.

Друга категорія: обов'язок, пов'язаний із достатністю. Це всі шаріатські науки, які потрібні людям для втілення їх релігії у життя. Це заучування Корану напам'ять, вивчення хадісів та супутніх їм наук, основи ісламського права, безпосередньо ісламське право, арабська мова тощо.

Третя категорія: бажане. Це детальне поглиблення в докази. Наприклад, коли простий

мусульманин починає вивчати бажані види поклоніння»²⁵.

16. ЗАСВОЄННЯ ОСНОВ КОЖНОЇ НАУКИ

Тому, хто бажає ґрунтовно засвоїти знання, слід вивчати основи кожної науки. Мети не досягне той, хто не засвоїв основ. Шейх Ібн Усеймін (хай змилується над ним Аллаг) сказав:

А потім слід зазначити, що знання

Є безмежним морем.

Навіть доклавши всіх зусиль,

Його не можна перетнути вплав.

Але вивчивши основи, можна набагато легше

Засвоїти знання. Тому старайся,

І у тебе все обов'язково вийде!

Прикладай зусилля, аби вивчити

Основоположні правила.

Адже той, хто не засвоїть їх,

Не зможе дійти до мети.

²⁵ Ан-Нававі, «аль-Маджму'» (1/24). Зі скороченням.

17. СПОЧАТКУ – СКОРОЧЕНІ КНИГИ

На початку вивчення кожної науки слід починати із невеликих книжок. Разом із вчителем слід добре засвоїти скорочені тексти і не намагатися відразу ж вивчати великі книги.

Шукач знань має поступово починати зі скорочених книг. Наприклад, можна вивчити на пам'ять текст книги «Сорок хадісів імама ан-Нававі» в науці хадіс; «Зад аль-Мустакні'» в ханбалітському праві, «аль-Варакат» в науці основ ісламського права тощо.

18. КОРИСТЬ СКОРОЧЕНИХ КНИГ

До відмінних рис скорочених книг належить те, що вони пропонують шукачу знань отримати загальне уявлення про питання, які вивчає та чи інша наука, а також зрозуміти та запам'ятати різні теми. Скорочені книги допомагають студенту швидко згадати ту чи іншу тему та сформуванати загальне уявлення про науку, яку він вивчає, а також

практично реалізувати певні здібності, яких не буде у тих, хто не вивчив ці скорочені книги.

19. ПОСТУПОВІСТЬ

Вкрай важливо при вивченні знань дотримуватися поступовості: від малого до більшого, від легкого до складного. Знання слід отримувати в міру своїх сил, а потім, якщо існує така можливість, збільшувати навантаження. Не слід під впливом почуттів та завзяття починати вивчення з великих книг або заглиблюватися у розбіжності між вченими, аби в подальшому не охолонути та не залишити отримання знань повністю.

Одного разу великий вчений Ібн Шигаб аз-Зутрі (хай змилується над ним Аллаг) дав чудову пораду Йунусу ібн Язіду (хай змилується над ним Аллаг): «Не намагайся за один раз осилити великий обсяг знань, адже, воістину, знання – це неосяжна долина. Які б ти знання не отримав, це дозволить тобі пройти лише частину долини. Не намагайся отримати знання відразу ж, а вивчай їх протягом

днів та ночей. Адже той, хто спробує вивчити великий обсяг знань відразу, втратить великий обсяг знань. Слід дотримуватися поступовості: протягом днів та ночей»²⁶.

20. ПРІОРИТЕТИ

Шукач знань має правильно виставляти пріоритети та всьому своєчасно віддавати перевагу. Слід починати із повного або часткового заучування Книги Всевишнього Аллага. Потім слід приступати до науки єдинобожжя та вивчення особистих обов'язків, перш, ніж починати вивчення обов'язків, пов'язаних із достатністю, або бажаних дій. Шукач знань не повинен даремно витратити власний час.

21. ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК

Поза всяким сумнівом, вдосконалення власних навичок в кожній окремій науці є проявом мудрості та глибокого розуміння при отриманні знань. Шукач знань не має залишати вивчення певної

²⁶ Ібн Абд аль-Барр, «Джамі' Баян аль-'Ільм» (1/431).

науки, поки він не опанує її основи, цілі та деталі. Всевишній в Корані сказав:

الذين آتيناهم الكتاب يتلونه حق تلاوته

Ті, яким дарували Ми Писання і які читають його так, як належить.

(Сура «аль-Бакара», аят 121)

У хадісі говориться: «Воістину, Аллаг любить, коли хтось із вас, виконуючи щось, робить це із умінням»²⁷.

22. ОТРИМАННЯ ЗНАНЬ ВІД ВЧЕНИХ ТА ІЗ КНИГ

Дуже важливо зважено отримувати знання як від вчених, так і з книг. Слід приділяти особливу увагу читанню офіційних та достовірних видань книг. Уточнювати ці дані слід у досвідчених та перевірених людей.

²⁷ Аль-Байгаки (4/334). Аль-Албані назвав хадіс добрим.

22. БАЛАНС МІЖ РОЗУМІННЯМ ТА ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯМ

Запам'ятовування – це капітал шукача знань, користь від якого здатний отримати лише той, хто його зрозумів. Вкрай важливо об'єднати ці два взаємодоповнюючі поняття.

24. СПІЛЬНЕ ПОВТОРЕННЯ

Спільне повторення та закріплення пройденого матеріалу є проявом далекоглядності та свідомості. Іноді взаємне повторення може проходити в усній формі, а іноді – в письмовій.

25. ВЧИНКИ МАЮТЬ ВІДПОВІДАТИ ЗНАННЯМ

Вчинки мають відповідати знанням. Це вкрай важливо. Корисні знання спонукають до праведних справ. В іншому ж випадку знання будуть аргументом проти самого носія знань. Пророк (мир

йому та благословення Аллага) сказав: «Коран буде доказом за тебе, або проти тебе»²⁸.

Всевишній Аллаг сильно засуджує тих, хто не здійснює вчинки відповідно до власних знань:

يا أيها الذين آمنوا لم تقولون ما لا تفعلون * كبر مقتا عند الله أن تقولوا ما لا
تفعلون

О ви, які увірували! Чому говорите те, чого не робите? Велика ненависть у Аллага тоді, коли ви говорите, а не робите!

(Сура «ас-Сафф», аяти 2-3)

Всевишній Аллаг в Корані сказав:

أتأمرون الناس بالبر وتنسون أنفسكم وأنتم تتلون الكتاب أفلا تعقلون

Невже ви закликаєте людей до праведності й забуваєте про себе? Адже ви читаєте Писання! Хіба ви не розумієте?

(Сура «аль-Бакара», аят 44)

Пророк Шу'ейб (мир йому) звернувся до свого народу зі словами:

²⁸ Муслім (223).

وما أريد أن أخالفكم إلى ما أنهاكم عنه

Я не хочу суперечити вам своїми заборонами на щось.

(Сура «Гуд», аят 88)

Знання схожі на дерево, а вчинки – на його плоди. Знання схожі на батька, а вчинки – на його дитину. По-справжньому знаючим вважається лише той, хто звершує справи відповідно до власних знань. Ібн Мас'уд (хай буде вдоволений ним Аллаг) сказав: «Знання полягають не в тому, щоб багато говорити, а в тому, щоб боятися Аллага»²⁹.

Мухаммад ібн аль-Мункадір (хай змилується над ним Аллаг) сказав: «Знання кличуть за собою вчинки: якщо вчинки відгукнуться на заклик, то знання залишаться, а якщо не відгукнуться, то знання підуть геть»³⁰.

Одного вченого якось запитали, а він відповів: «Хіба перед боєм воїн не готує власну зброю? Якщо

²⁹ Імам Ахмад, «аз-Зухд» (стор. 158).

³⁰ Аль-Хатиб аль-Багдаді, «Іктіда аль-'Ільм аль-'Амаль» (41).

воїн витратить все своє життя на підготовку власної зброї, то коли буде битися? Воістину, знання є знаряддям вчинків: якщо людина витратить все своє життя тільки на отримання знань, то коли буде звершувати справи відповідно до них?»³¹.

О той, хто вчить інших!

Чи не хочеш ти сам стати учнем?

Ти прописуєш ліки хворим,

Аби вони одужали, хоча сам є хворим.

Ти намагаєшся виправити наші серця,

Вказуючи на праведність, хоча сам позбавлений її.

Тож почни із самого себе і визволи себе від помилок.

Лише після того, як зробиш це,

Ти зможеш називатися мудрецем.

³¹ Абу Ну'ейм, «Хілья аль-Аулія» (7/341). З невеликими скороченнями.

26. ОЧИЩЕННЯ ВЛАСНОЇ ДУШІ

До одного із найважливіших аспектів отримання знань є очищення власної душі й серця від гріхів, непослуху та поганої моральності. Душу й серце слід виховувати звершенням праведних справ та гідною моральністю.

27. ЩИРІ НАМІРИ

Однією зі складових етикету отримання знань є наявність щирого наміру тільки заради Аллага. Той, хто шукає знання, має бути богобоязливим, постійно звертатися за допомогою до Аллага, бути високоморальним, скромним, рішучим, цілеспрямованим, терплячим, серйозним, врівноваженим. Шукач знань має діяти відповідно до власних знань, поважати свого вчителя, вміти правильно ставити запитання, звертатися із благаннями до Аллага за свого вчителя як при його житті, так і після його смерті, а також шанобливо ставитися до книг, із яких він отримує знання.

28. УНИКНЕННЯ ПЕРЕШКОД

Шукач знань має уникати перешкод, які чекають на нього під час отримання знань. До таких перешкод належать показуха, зарозумілість, самозакоханість, заздрість, наявність поганої думки про оточуючих, невихованість, видання себе за більш знаючого, любов до слави, нахабство, поспішність, млявість, лінь, численні суперечки, а також сліпа прихильність вченому якоїсь богословсько-правової школи (*мазхаб*).

29. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Шукач знань має використовувати досягнення сучасних технологій. До таких досягнень належить інтернет, засоби зв'язку, планшети, соціальні мережі, а також інші джерела інформації, що дозволяють із легкістю зберігати та переносити дані.

Шукач знань має із користю використовувати позитивні сторони сучасних технологій. При цьому

йому слід уникати шкідливих та негативних аспектів. Це підтверджують слова Пророка (мир йому та благословення Аллага), який сказав: «Прагни до того, що піде тобі на користь, проси допомоги у Аллага й не виявляй слабкості»³².

30. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

Людина може отримувати знання дистанційно, за допомогою різноманітних навчальних закладів, які пропонують таку можливість. Такий підхід дозволяє заощадити час, зусилля та кошти, а також дає можливість отримати доступ до великого масиву інформації. Успішним буде той, кому Аллаг дарує успіх!

Ми просимо Всевишнього Аллага, щоб Він наділив нас корисними знаннями та праведними вчинками. Також ми просимо Аллага направити нас до того, що Він любить, і до того, чим Він задоволений. Хвала Аллагу, Господу світів!

³² Муслім (2664).

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	2
1. ЖИТТЯ СЕРДЕЦЬ – У ШАРІАТСЬКИХ ЗНАННЯХ	3
2. ПОТРЕБА У ШАРІАТСЬКИХ ЗНАННЯХ	3
3. ЗНАННЯ Є СПАДЩИНОЮ ПРОРОКІВ.....	4
4. ЗНАННЯ – ЦЕ ШЛЯХ ДО РАЮ	5
5. АЛЛАГ БЛАГОСЛОВЛЯЄ ТОГО, ХТО ВЧИТЬ ЛЮДЕЙ ДОБРУ	6
6. АНГЕЛИ СХИЛЯЮТЬ СВОЇ КРИЛА ПЕРЕД ШУКАЧЕМ ЗНАНЬ	8
7. ЗНАННЯ ДОЗВОЛЯЮТЬ ЛЮДИНІ БУТИ СЕРЕД ТИХ, ХТО ЗАСВІДЧИВ ІСТИНУ	9
8. ЗБІЛЬШЕННЯ ЗНАНЬ	10
9. КОРИСНІ ЗНАННЯ.....	11
10. АЛЛАГ ДАРУЄ ВЧЕНИМ ПЕРЕВАГУ	12
11. ЗНАННЯ ЗАЛИШАЮТЬСЯ ПІСЛЯ СМЕРТІ ЛЮДИНИ.....	14
12. АЛЛАГ ДАРУЄ РОЗУМІННЯ РЕЛІГІЇ ТОМУ, КОМУ БАЖАЄ ДОБРА.....	16
14. ШАРІАТСЬКІ ЗНАННЯ – ЦЕ НАУКИ КОРАНУ ТА СУННИ	16
15. ВИВЧЕННЯ ЗНАНЬ Є ОБОВ'ЯЗКОМ.....	17
16. ЗАСВОЄННЯ ОСНОВ КОЖНОЇ НАУКИ	19
17. СПОЧАТКУ – СКОРОЧЕНІ КНИГИ	20
18. КОРИСТЬ СКОРОЧЕНИХ КНИГ	20
19. ПОСТУПОВІСТЬ.....	21
20. ПРІОРИТЕТИ	22
21. ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК	22
22. ОТРИМАННЯ ЗНАНЬ ВІД ВЧЕНИХ ТА ІЗ КНИГ	23
22. БАЛАНС МІЖ РОЗУМІННЯМ ТА ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯМ	24
24. СПІЛЬНЕ ПОВТОРЕННЯ.....	24
25. ВЧИНКИ МАЮТЬ ВІДПОВІДАТИ ЗНАННЯМ	24
26. ОЧИЩЕННЯ ВЛАСНОЇ ДУШІ	28
27. ЩИРІ НАМИРИ	28

28. УНИКНЕННЯ ПЕРЕШКОД.....	29
29. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	29
30. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ	30